

Delovni list – Raziskovanje porečja Save

Odsek _____

1. Katero reko raziskuješ?

2. Nariši skico odseka reke, ki jo boste raziskali ob spustu s čolnom.

Dolžina odseka: _____

Širina struge: _____

I. DEL – TUJERODNE INVAZIVNE RASTLINE

3. Ali se ob obrežju pojavljajo tujerodne invazivne rastline? Obkroži!

Da

Ne

4. Katere tujerodne invazivne rastline se pojavljajo ob obrežju? Obkroži!

a) japonski dresnik (*Fallopia japonica*)

b) žlezava nedotika (*Impatiens glandulifera*)

c) deljenolistna rudbekija (*Rudbeckia laciniata*)

č) robinija/akacija (*Robinia pseudoacacia*)

d) druge: _____

5. Po Braun-Blanquetovi kombinirani lestvici oceni, kakšna je številčnost in pokrovnost posamezne tujerodne invazivne rastline. Izberi pas 100 m dolžine in 10 m širine!

- + vrsta je zelo redka, njena pokrovnost je neznatna
- 1 vrsta je razmeroma pogostna, njena pokrovnost pa je majhna
- 2 vrsta je zelo pogostna ali pa pokriva vsaj $\frac{1}{20}$ popisne ploskve
- 3 vrsta pokriva $\frac{1}{4}$ – $\frac{1}{2}$ popisne ploskve, ne glede na število primerkov
- 4 vrsta pokriva $\frac{1}{2}$ – $\frac{3}{4}$ popisne ploskve, ne glede na število primerkov
- 5 vrsta pokriva nad $\frac{3}{4}$ popisne ploskve

a) japonski dresnik (*Fallopia japonica*) _____

b) žlezava nedotika (*Impatiens glandulifera*) _____

c) deljenolistna rudbekija (*Rudbeckia laciniata*) _____

č) robinija/akacija (*Robinia pseudoacacia*) _____

d) druge _____

II. DEL – RASTLINSTVO

6) Kakšno je rastlinstvo v obrežnem pasu (v razdalji 10 m od obrežja reke)? Obkroži!

- a) Veliko dreves, značilnih za vlažna območja (jelše, vrbe, topoli).
- b) Veliko grmičevja ali mešanih vrst ob strugi, z drevesi v ozadju in/ali trsjem.
- c) Drevesa ali grmi, ki jih je posadil človek.
- č) Dreves ali grmičevja ni, rastlinstvo se sestoji pretežno iz trave, zemlja je ponekod neporaščena.

7) Strnjenost gozdnatega ali grmičastega rastlinstva vzdolž obrežnega pasu. Obkroži!

- a) Nedotaknjena, brez praznin v rastlinstvu, izjema so le strme pečine.
- b) Praznine se pojavljajo v razmikih do 50 m.
- c) Pogoste praznine, izkopani jarki in obrežne pečine, vsakih 30–50 m, ali nepretrgana območja visokih trav.
- č) Strmi bregovi in jarki po vsej dolžini, travnata površina ali neporaščena zemlja.
- d) Posamezna drevesa ali grmi, travniki in njive vse do rečnega brega.

III. DEL – ŽIVALSTVO

8. Naštej, katere živali si opazil na obrežju reke!

Sesalci:

Obvodne ptice:

Plazilci:

Dvoživke:

Nevretenčarji:

9. Opazuj reko nekaj minut. Kakšna je pojavnost rib v reki? Obkroži!

- a) Veliko rib v tolmunih.
- b) Ribe je težko opaziti.
- c) Ribe so redke.
- č) Ni opaziti rib.

d) Kateri znaki izdajajo prisotnost rib v vodi? _____

e) Kje se v reki skrivajo ribe in kako so obrnjene z glavo v vodnem toku? _____

f) Naštej vrste rib, ki si jih opazil: _____

IV. DEL – REČNA STRUGA

10. Zapiši tvoja opažanja. Ali ima obrežje naravno ali umetno strugo?

11. Kakšen je prečni prerez rečne struge? Obkroži črko!

- a) Naravna rečna struga, breg naraven, z grmovjem in drevesi.
- b) Naravna rečna struga z nekaj umetnimi elementi.
- c) Pretežno spremenjena rečna struga (kamnomet) z nekaj naravnimi elementi.
- d) Umetna rečna struga (beton), nabrežja so strma.

12. Poraščenost rečne struge. Obkroži!

- a) Rečna struga je v celoti poraščena z mahom.
- b) Rečna struga je čista, poraščenost z mahom je le nad vodno gladino.
- c) Rečna struga je poraščena mozaično oz. v zaplatah.
- d) Rečna struga ni poraščena.

V. ONESNAŽENOST OBREŽJA IN REKE

13. Posebej občutljiv za obremenjevanje je obrečni pas. Kakšna je raba tal ob reki? Obkroži!

- a) Nedotaknjena, pretežno gozdno področje in/ali močvirje.
 - b) Pretežno travniki, pašniki, podrast, neobdelana polja ali nekaj obdelanih polj.
 - c) Pretežno obdelovalna zemlja, sezonski in/ali stalni pridelki, posamezne zgradbe.
 - č) Pretežno naseljena območja.
 - d) Ali je katera od rab, po tvojem mnenju, moteča za obrečni pas? Katera? Utemelji.
-

14. Ali se na obrežju pojavljajo kupi smeti in odpadkov? Obkroži!

Da

Ne

15. Kdo so po tvojem opažanju glavni onesnaževalci reke? Obkroži! Če jih je več, dodaj vrstni red od 1 do 4, 1 je najpomembnejši, 2 manj pomembni,

- a) Kmetijstvo. _____
- b) Industrijske odpadne vode. _____
- c) Komunalne odpadne vode. _____
- č) Promet – bližina ceste. _____
- d) Reka ni onesnažena. _____

16. Ali ima bližnji kraj čistilno napravo? Obkroži!

Da

Ne

17. Posvetuj se z mentorjem. Za katero vrsto čistilne naprave gre? Obkroži!

- a) Biološka čistilna naprava
- b) Mehanska in biološka čistilna naprava
- c) Mehanska, fizikalna in biološka čistilna naprava
- č) Mehanska, fizikalna, kemična in biološka čistilna naprava

18. Kakšni so vplivi dejavnosti ob reki na onesnaženost vode? Zapiši tvoja opažanja. Utemelji.

- a) neopazni _____
- b) majhni _____
- c) srednji _____
- d) veliki _____

VI. RABA REKE

19. Ali se reka izkorišča v turistične namene in če da, katere?

- a) Da _____
- b) Ne _____

20. Ali se na reki opazijo kakšne športne aktivnosti?

- a) veslanje
- b) ribištvo
- c) plavanje
- d) drugo _____

21. Ali so urejeni dostopi do reke?

- a) v bližini infrastrukturnih objektov (mostovi, jezovi)
- b) dostopi so urejeni na veliko krajih za pešce
- c) dostopi so urejeni za avtomobile
- d) dostopi niso urejeni

22. Ali veslanje po reki ovirajo kakšni objekti?

- a) jezovi in pregrade – kje in koliko _____
- b) podrtá drevesa in rastje – kje in koliko _____
- c) plovbe nič ne ovira

23. Kako reka vpliva na značilnost pokrajine?

- a) reka močno vpliva na izgled krajine
- b) reka se v krajini malo opazi
- c) reka je popolnoma neopazna

24. Kako reka ločuje krajino in kraje na različnih bregovih rek?

- a) reka močno ločuje bregove, povezave so redke ali jih ni
- b) reka ločuje prostor, vendar je opaziti dejavnost istih ljudi na obeh bregovih
- c) reka ne ločuje

25. Ali je reka vpeta v življenje krajev skozi katere teče?

- a) ob reki so pešpoti, rekreacijska območja in drugo
- b) ob reki so naključni sprehajalci in upravniki
- c) reko uporabljajo v druge namene: piknik mesta, prostori za pranje avtomobilov, idr.
- d) ob reki se nič ne dogaja

26. Nekdanja in današnja raba reke?

- a) Mlini in žage, ki še obratujejo, število, imena: _____
- b) Mlini in žage, ki so opuščeni, število, imena: _____
- c) črpališča vode, število, imena: _____
- d) pristanišča/pristani, število, imena: _____
- e) kopalna območja, število, imena: _____
- f) zavarovana območja, število, imena: _____

POMEMBNO!

Tvoja opažanja in rezultati iz vprašalnika predstavljajo pomembne vsebine tudi za tvoje lokalno okolje. Za kakovostno vodo smo odgovorni vsi. Zato s svojimi rezultati seznanite župana. Pripravite zanj poročilo (Listina za Savo) o svojih ugotovitvah na eni strani. V njem zapišite, da je vaša vizija Dobra kakovost voda do leta 2015. Opišite svoje ključne ugotovitve in predloge, kako to do leta 2015 doseči v vašem lokalnem okolju. Dogovorite se za obisk župana in mu predajte listino. Poročajte o tem dogodku tudi na spletno stran ekošol <http://www.ekosola.si/>.